

Citiranje – pojmovi – smjernice

Upute za učenike i nastavnike Gimnazije Karlovac

Pripremila:
Sanda Furjanić

CITIRANJE – OSNOVNI POJMOVI

AUTOR

- osoba koja je stvorila neko originalno djelo/sadržaj
- osoba koja je vlasnik toga djela

AUTORSKO DJELO/SADRŽAJ

- originalno i kreativno djelo nekoga pojedinca/autora
- knjige, udžbenici, tekstovi, glazba, fotografije, slike, filmovi, radijske i televizijske emisije, stručna znanstvena predavanja i prezentacije, računalni programi, nedovršena djela...

PAZI!

- stručna predavanja održana u redovnoj nastavi i propisana nastavnim planom **nisu** autorska djela

CITIRANJE

- izravno navođenje tuđega autorskog djela
- iza citata bilježe se referencije (upute) na citirane izvore
- kraći citati označavaju se navodnicima
- citati duži od 3 do 5 redaka ne označavaju se navodnicima
 - bilježe se u novom redu manjim slovima
 - grafički se odvajaju uvlačenjem s lijeve strane odlomka

PARAFRAZIRANJE

- neizravno navođenje
- tuđi sadržaj (misli, ideje, teorije, objašnjenja...) navodi se vlastitim riječima pri čemu se ne smije mijenjati smisao
- ne označava se navodnicima
- iza parafraze bilježe se referencije (upute) na parafrazirane izvore

REFERENCA/REFERENCIJA

- uputa na izvor koji se citira ili parafrazira
- bilježi se u zagradi ispred točke kojom završava citat ili parafraza
- sadrži:
 - prezime autora
 - godinu izdanja
 - broj stranice (bilježi se nakon dvotočke)
- povezana s bibliografskom jedinicom koja se nalazi u popisu literature na kraju rada

UGLATE ZAGRADE []

- sadrže napomene ili pojašnjenja unutar citiranoga teksta
- sadrže promjene u citiranom tekstu

TRI TOČKE u uglatim zagradama [...]

- bilježe se umjesto ispuštenoga dijela citiranoga teksta

PLAGIRANJE

- prisvajanje nečijega djela prepisivanjem, kopiranjem i sl. bez korištenja navodnika i bez navođenja autora i izvora

POPIS LITERATURE/IZVORA

- na kraju rada
- abecedni popis svih korištenih izvora s potpunim bibliografskim podacima
- obavezni elementi: autor, godina izdanja, naslov, izdavač, mjesto izdanja

SMJERNICE ZA CITIRANJE

HARVARDSKI CITATNI STIL (sustav autor – datum)

- ime autora i godina izdanja djela bilježe se u citatu
- abecedni popis literature dolazi na kraju rada

CITIRANJE REČENICA OD RIJEČI DO RIJEČI

- citat ide u navodnike
- na kraju citata ispred točke dolazi referenca u zagradi (autor datum)
- iza datuma u zagradi ne bilježi se točka
- ako je potrebno, bilježi se i broj stranice koji dolazi iza dvotočke i razmaka (autor datum: stranica)

Primjer:

„Na europskom obrazovnom području najviše se govori o reformama koje se provode u sklopu tzv. Bolonjskoga procesa (Gačić 2017: 31).”

CITIRANJE KADA SE AUTOR SPOMINJE U TEKSTU

- u referenci njegovo se ime izostavlja
- u uglatu zagradu dolazi dio teksta koji je promijenjen (npr. veliko slovo zamijenjeno malim)

Primjer:

Kako tvrdi Gačić (2017: 31) „[n]a europskom obrazovnom području najviše se govori o reformama koje se provode u sklopu tzv. Bolonjskoga procesa.”

CITIRANJE STIHOVA

- ako se citira više od dva stiha, potrebno ih je izdvojiti u novi red
- prenosi se grafički izgled pjesme
(dužina, raspored stihoa, interpunkcija, veliko i malo slovo...)
- referenca na izvor navodi se ispod citiranih stihoa

Primjer:

Opkoljen
naoštranim zubima i urlicima
na skućenom prostoru
 opkoljen sitnim zvijerima
povlačim se sa svih strana u živu tvrđavu
bez nade u spas
 ali da tvrđavu obranim

(Pupačić 1997: 94)

CITIRANJE DRAMSKOGA TEKSTA

- ako se citira više od dva retka, potrebno ih je izdvojiti u novi red
- referenca na izvor navodi se ispod citiranoga dijaloga ili monologa

Primjer:

DON JERE: Sestro Magdalena!

SESTRA MAGDALNA: Nisam ja nikakva sestra Magdalena. Ja sam Glorija! Glorija Flèche, cirkusantkinja!

DON JERE: Naravno, to ste uvijek i ostali.

(Marinković 1981: 326)

MOTO

- poznata izreka koja se bilježi na početku djela ili poglavlja
- ne stavlja se u navodnike, ali se može pisati ukošenim slovima (kurzivom)
- ispod mota bilježi se prezime autora (može i naslov djela), ali bez ostalih bibliografskih podataka

Primjer:

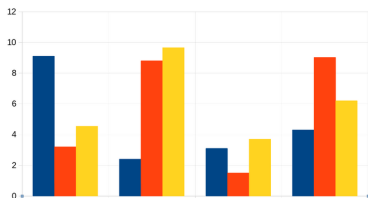
Boj se onoga tko je vikô
bez golema mrijet jada!
Mažuranić

SLIKOVNI PRILOZI

(fotografije, slike, sheme, grafikoni, dijagrami...)

- broj i naziv slikovnoga priloga dolazi ispod (u tzv. potpisu slike)
- slika s brojem piše se ukošenim slovima (Slika 2.)
- iza broja bilježi se točka
- slikovni prilog u tekstu navodi se malim slovom, a redni broj postaje glavni (npr. vidi sliku 2)
- ako je slika preuzeta, bilježi se izvor

Primjer:

Slika 2. Grafički prikaz...

TABLICE

- broj i naziv tablice piše se iznad tablice ukošenim slovima (Tablica 4)
- iza broja **ne** bilježi se točka
- naslov tablice piše se u zasebnom redu
- tablica treba biti centrirana na stranici
- tablica u tekstu navodi se malim slovom i brojem (npr. vidi tablicu 4)
- ako je tablica preuzeta, bilježi se izvor

Primjer:

Tablica 4

Broj upisanih učenika u gimnazijske smjerove

OPĆI SMJER	JEZIČNI SMJER	PRIRODOSLOVNI SMJER	PRIRODOSLOVNO- MATEMATIČKI SMJER

POPIS IZVORA I KORIŠTENE LITERATURE

Gačić, Milica. 2017. Pisanje u znanosti i struci. Narodne novine. Zagreb.

Hebrang Grgić, Ivana i dr. 2018. Citiranje u digitalnom okruženju: priručnik. Carnet. Zagreb. Preuzeto s https://pilot.e-skole.hr/wp-content/uploads/2018/03/Prirucnik_Citiranje-u-digitalnom-okruzenju-1.pdf (pristupljeno 6. travnja 2020.)

Hrvatski pravopis. 2013. Ur. Jozić, Željko. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.

Marinković, Ranko. 1981. Izabrana djela I. Nakladni zavod Matice hrvatske. Zagreb.

Oraić Tolić, Dubravka. 2011. Akademsko pismo. Naklada Ljevak. Zagreb.

Pupačić, Josip. 1997. Izabrane pjesme. Erasmus naklada. Zagreb.

Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima NN 96/2018. Preuzeto s https://www.dziv.hr/files/File/zastita/zakon_autorsko_HR.pdf (pristupljeno 5. travnja 2020.)

**Citiranjem poštujemo Zakon
o autorskom pravu i srodnim pravima!**